

УДК 351

О. Мосій, канд. екон. наук., доц., О. Драй, М. Козюк

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

УМОВИ УСПІШНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ

O. Mosiy, Ph.D., Assoc. Prof., O. Dray, M. Kozyuk

CONDITIONS OF SUCCESSFUL IMPLEMENTATION OF PUBLIC MANAGEMENT IN UKRAINE

Грунтовна публічна політика в Україні можлива лише на базі інтенсивного розвитку соціально орієнтованої ринкової економіки, громадянського суспільства, громадянської культури та солідарності, що має велике значення у приватному житті членів суспільства і при політичному волевиявленні громадян. Для демократичного впливу визначальним є метод дискурсивного формування суспільної думки та дискурсивного волевиявлення. Єдність цінностей та тотожність цілей суспільства та держави через необхідну адекватність публічної та державної політик обумовлюють неможливість навіть теоретично істотного поділу суспільства і держави. У суспільстві завжди існують такі області, в тому числі економічні, і такі спільні завдання, де без впливу держави обійтися практично не можливо. Втручання держави у справи суспільства відбувається у випадках порушення цінностей і раціонально визначених інститутів суспільства (тобто порушення правил, норм, механізмів у складових публічної сфери), тому воно відбувається, як правило, за потребою, найчастіше в неявному вигляді, оскільки суб'єкти змішаної формації відслідковують дотримання своїх інтересів і недопущення втручання органів публічної влади з позиції власних інтересів.

Освідчена, економічно незалежна людина; гарантована діяльність інститутів свободи, рівності та братерства людей, інституцій, організацій; усвідомлення та реалізація засад громадянського суспільства; демократична, правова, соціальна держава; змішана конкурентоздатна економіка; участь суб'єктів громадянського суспільства в управлінні економікою; мирні, демократичні, еволюційні засоби вирішення протиріч і проблем в процесі класової співпраці; економічно, політично та ідеологічно домінуючий середній клас виступають базисом прогресу сучасного суспільства. Його ідеологічною основою є доктрина демократії, що включає політичну, економічну та демосоціальну. Слід зазначити, що високоосвічене громадянське суспільство, ефективна економічна система, – це не передумови, а наслідки і супутники демократизації суспільств. У цьому контексті оновлення українського парламенту за рахунок нових політичних сил принесе Україні значні позитивні зрушення в демократизації публічної сфери та її складових. Формула успіху така: широка коаліція – демократизація – успішна економіка – добробут населення. Важливим джерелом і процесом вирішення соціальних протиріч і проблем у суспільствах виступає модернізація як еволюційна зміна суспільства. Фундаментальною її причиною модернізації є необхідність усунення протиріч між розвиненими потребами демосоціальної сфери та формацією суспільства. Модернізація базується на ідеї еволюційного вибору суспільством тієї чи іншої інституціональної альтернативи. Вона охоплює складові публічної сфери: економічну, соціальну, політичну та соціокультурну.

Слід зазначити, що реалізація державної політики забезпечується механізмом держави, визначальною складовою якого є інституції системи державного управління. При цьому державне управління поширюється на економічні, соціальні, політичні та духовні відносини в суспільстві. Регулююча роль держави з'явилася разом з

виникненням держави, заперечувати її не потрібно – ліквідувати її неможливо. Проблема полягає в іншому: регулююча роль держави не повинна обмежувати саморозвиток суспільства. Правда, цей теоретичний постулат реалізувати в повному обсязі практично неможливо, оскільки всяке регулювання зачіпає саморозвиток. Мова, мабуть, може йти лише про магістральний шляху саморозвитку. Публічне управління є одним із визначальних інститутів сучасного суспільства. За роки незалежності в Україні закладалися основи публічного управління як спеціальної наукової теорії, характерною особливістю якої є сучасний міждисциплінарний тип знань, притаманний інформаційному суспільству, суспільству знань.

Важливими є філософські засади, що виступають першим структурним компонентом спеціальної теорії, що характеризують онтологічні та гносеологічні аспекти. Саме він визначає суб'єкт, об'єкт, предмет публічного управління, його сфери, сутнісні протиріччя та зв'язки, основний понятійно-категоріальний апарату. Філософське обґрунтування публічного управління полягає у визначальних складових: вивчення природи управління в суспільстві, громаді, колективі та його генезису, сутності управління, пізнання об'єктивності управління справами суспільства, громади і колективу; природа та обсяг знань про управління справами суспільства; дослідження загальних передумов пізнання феномену публічного управління, виявлення умов його достовірності та істинності; аналіз проявів публічного управління як результату знання, що виражає реальний, дійсний стан публічного управління; пізнання об'єктивності відносин у системі суб'єкт – об'єкт публічного управління, фундаментальних основ управління суспільством і колективом, його принципи; формування та реалізація цінностей і цілей людського колективу, громади та суспільства як предмету публічного управління та визначальних факторів, що формують і визначають управлінський вплив; пізнання складових публічної сфери як взаємопов'язаних систем, що визначають управлінські впливи на суспільство, громаду; поведінка людини при реалізації публічного управління та формування публічно активного та відповідального члена колективу, громади, суспільства, зокрема співвідношення етики та реальної поведінки; відносини між особами, громадами, групами інтересів і суспільством у процесі управління справами колективу, громади, суспільства; прояв і забезпечення прав, свобод і відповідальності особи, органів публічного управління, їх співвідношення в процесі публічного управління, при вирішенні конфліктів інтересів особи, людського колективу, громади, держави, суспільства; сутність і співвідношення самоврядування, публічного управління, державного управління, функціонального, галузевого, регіонального та управління громадами, централізованого управління та самоврядування, централізації та децентралізації, концентрації та деконцентрації, організації та самоорганізації; естетика управлінської діяльності як мистецтво управління, що формує суспільну думку про результативність і ефективність публічного управління; логіка у публічному управлінні, що вивчає форми і закони мислення; філософія свідомості та відповідальності в публічному управлінні. Другий структурний компонент теорії публічного управління – понятійно-категоріальний апарат. Саме у поняттях і категоріях на рівні високої розумової діяльності людина пізнає дійсність, сутнісні характеристики соціального буття.

Література

1. Грицяк І. А. Реформа публічного управління в Україні: виклики, стратегії, майбутнє: монограф. / відп. ред. І. А. Грицяк. – К.: К.І.С., 2009. – 240 с.
2. Тимків В. М. Понятійні аспекти становлення публічної служби в Україні / В. М. Тимків // Інвестиції: практика та досвід. – 2012. – № 3. – С. 70–73.